

Kamer der Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1958-1959.

19 MAART 1959.

WETSVOORSTEL

tot regeling der bevoegdheid der deurwaarders
bij het dagvaarden voor de Vrederechten.

TOELICHTING

MEVROUWEN, MIJNE HEREN,

In de wet betreffende de Vrederechten van 28 Floreal jaar X (18 mei 1802) was voorzien in artikel 5 dat elk vrederechter ten minste één en ten hoogste twee deurwaarders mocht benoemen.

Het Keizerlijk Decreet van 14 juni 1813, behelzende het reglement op de organisatie en de dienst der deurwaarders, bepaalde in artikel 28 dat alle exploten voor de Vrederechten betekend zouden worden door de gewone deurwaarder belast met de dienst der terechtzitting.

Tot vóór het stemmen van de wet van 9 augustus 1887 had de deurwaarder (of hadden de deurwaarders) aangeduid door de vrederechter alleen het recht om de exploten te betekenen voor het Vrederecht van zijn (hun) kanton.

Het was om tegen dit monopolie op te komen dat op 5 mei 1887 door de toenmalige Minister van Justitie J. Devolder een wetsontwerp werd neergelegd dat als titel droeg : « Droit, pour les huissiers, d'instrumenter devant les justices de paix et de nommer leurs syndics » (Parl. Stuk n° 158 van 5 mei 1887).

In de Memorie van Toelichting kunnen wij als volgt lezen : « De van kracht zijnde wetgeving geeft alleen het recht aan de deurwaarders van de Vrederechters en bij uitsluiting van de andere deurwaarders, de exploten te betekenen voor de Vrederechten (Dekreet van 14 juni 1813, art. 28; Wetboek van Burgerlijke Rechtspleging, art. 4, enz...). Dit voorrecht is niet gerechtvaardigd noch door redenen van billijkheid noch door het openbaar belang; het schijnt integendeel eerlijk aan alle deurwaarders van een zelfde kanton een zelfde bevoegdheid te geven en aan de rechtsonderhorigen, die een zaak moeten inleiden voor de Vrederechter, de vrijheid te verlenen om tussen verschillende ministeriele ambtenaren te kiezen aan welke ze de verdediging hunner belangen zullen toevertrouwen. »

Chambre des Représentants

SESSION 1958-1959.

19 MARS 1959.

PROPOSITION DE LOI

réglant la compétence des huissiers
lors de la citation devant les Justices de paix.

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

L'article 5 de la loi du 28 Floréal an X (18 mai 1802), relative aux justices de paix, prévoyait que chaque juge de paix nommerait un huissier au moins, et deux au plus.

L'article 28 du Décret impérial du 14 juin 1813, portant règlement sur l'organisation et le service des huissiers, disposait que tous les exploits pour les justices de paix seraient faits par les huissiers ordinaires chargés du service des audiences.

Avant le vote de la loi du 9 août 1887, l'huissier (ou les huissiers) désigné par le juge de paix avait seul le droit de faire les exploits devant la justice de paix de son canton.

En vue de mettre fin à ce monopole, le Ministre de la Justice de l'époque, M. J. Devolder, déposa le 5 mai 1887 un projet de loi intitulé : « Droit, pour les huissiers, d'instrumenter devant les justices de paix et de nommer leurs syndics » (Doc. Parl. n° 158, du 5 mai 1887).

Dans l'exposé des motifs, nous lisons ce qui suit : « La législation en vigueur accorde aux huissiers des juges de paix le droit de faire seuls et à l'exclusion de tous autres les exploits devant les justices de paix (Décret du 14 juin 1813, art. 28; Code de Procédure civile, art. 4, etc.). Ce privilège n'est point justifié par des raisons d'équité ou d'intérêt public; il semble juste, au contraire, d'accorder à tous les huissiers d'un même canton une égale compétence et de laisser aux justiciables appelés à agir devant le juge de paix, la liberté de choisir entre plusieurs l'officier ministériel auquel ils entendent confier leurs intérêts ».

Het doel van de wet van 1887 was dus het breken van een monopolie ten einde aan de rechtsonderhorigen de keuze te kunnen geven tussen verschillende deurwaarders.

Welnu in de huidige stand van zaken bestaat er weer zeer dikwijls voor de rechtsonderhorigen geen mogelijkheid om een keuze te doen tussen verschillende deurwaarders voor het doen betekenen van de exploiten.

Hoe eigenaardig zulks ook moge schijnen maar het is juist de tekst van de wet van 1887 zelf die thans de rechtsonderhorigen verhindert zulke keuze te doen dan wanneer die wet tot stand kwam om zulke keuze mogelijk te maken.

Immers artikel 1 der wet van 1887 zegt dat alle deurwaarders wonend in een kanton bevoegd zijn om de exploit te betekenen voor het Vrederecht van dit kanton en dat de deurwaarders die wonen in de kantons die een zelfde hoofdplaats hebben, bevoegd zijn om de exploit te betekenen voor het Vrederecht van elk dezer kantons.

De deurwaarder van het kanton waar de verweerder woonachtig is, is alleen bevoegd om hem te dagvaarden voor gelijk welk Vrederecht. (Rép. prat. du Droit Belge, v° Huissier n° 76).

De rechtspraak heeft uitgemaakt dat A wonende in het kanton X door een deurwaarder uit het kanton X moet gedagvaard worden voor het kanton X maar ook voor het Vrederecht van gelijk welk ander kanton. (Burgerlijke Rechtbank van Oudenaarde, 6 maart 1951, R. W. 1951-1952, kol. 1299; Burg. Rechtb. Leuven, 4 december 1953, R. W. 1953-1954, kol. 1390; Burg. Rechtb. Brussel, 4 november 1954, 12° Kamer, R. W. 1954-1955, kol. 800).

Einde 1953 waren er 103 rechterlijke kantons waar slechts één deurwaarder woonachtig was en waren er 43 rechterlijke kantons waar geen titularis was aangesteld en waar de deurwaarder van een aangrenzend kanton de dienst dient te verzekeren.

In al deze kantons bestaat er dus geen vrije keuze en zijn de rechtsonderhorigen gehinderd door een bestaand monopolie dat men juist door de wet van 1887 wilde ongedaan maken.

En dat er in vele gevallen werkelijk sprake is van hinder, zal men niet kunnen ontkennen: het is een feit dat iemand die wegens een of andere reden in minder goede verstandhouding leeft met een deurwaarder deze toch zal moeten te werk stellen omdat een ander collega niet bevoegd is. Zo is het niet denkbeeldig dat een deurwaarder die, met de hierbij passende strengheid, iemands meubelen publiek verkocht heeft nadien door diezelfde iemand noodgedwongen zal gelast moeten worden met de betekening van een exploit, dit is dus met een opdracht die aan deze deurwaarder een financieel voordeel zal bijbrengen.

Het is billijk dat zulke dwang niet zou worden opgelegd en dat er terug een keuze zou gelaten worden aan de rechtsonderhorigen bij het aanstellen van een deurwaarder.

Hoe kan men hieraan verhelpen? Door in elk kanton, waar er slechts één deurwaarder is, een tweede bij te benoemen of waar slechts één benoemd is om de bediening te verzorgen een tweede bij te noemen.

Men kan echter op een veel eenvoudiger wijze een oplossing brengen aan het vraagstuk door namelijk te bepalen dat alle deurwaarders van een arrondissement bevoegd zouden zijn om te dagvaarden voor alle Vrederechten van het arrondissement.

Het is om dit doel te bereiken dat onderhavig wetsvoorstel wordt ingediend.

La loi de 1887 avait donc pour objet de briser un monopole, afin de permettre aux justiciables de choisir entre plusieurs huissiers.

Or, dans l'état actuel des choses, il est souvent encore impossible aux justiciables de choisir entre plusieurs huissiers pour faire les exploits.

Si singulier que cela puisse paraître, c'est le texte même de la loi de 1887 qui empêche actuellement les justiciables de faire ce choix, alors que la loi avait pour objet de permettre ce choix.

En effet, l'article premier de la loi de 1887 dispose que tous les huissiers résidant dans un canton ont qualité pour faire les exploits devant la justice de paix de ce canton, et que les huissiers résidant dans des cantons ayant le même chef-lieu ont qualité pour faire les exploits devant la justice de paix de chacun de ces cantons.

Seul l'huissier du canton où le défendeur est domicilié a qualité pour citer celui-ci devant n'importe quelle justice de paix (Rép. prat. du Droit Belge, v° Huissier n° 76).

La jurisprudence a décidé que A, domicilié dans le canton X, doit être cité par un huissier du canton X devant la Justice de paix du canton X, mais également devant la Justice de paix de n'importe quel autre canton. (Tribunal civil d'Audenarde, 6 mars 1951, R. W. 1951-1952, col. 1299; Trib. civ. Louvain, 4 décembre 1953, R. W. 1953-1954, col. 1390; Trib. civ. Bruxelles, (4 novembre 1954, 12me Chambre, R. W. 1954-1955, col. 800).

A la fin de 1953, il y avait 103 cantons judiciaires où ne résidait qu'un seul huissier et 43 cantons judiciaires dans lesquels aucun titulaire n'était désigné et où le service doit être assuré par l'huissier d'un canton voisin.

Dans tous ces cantons il n'existe donc pas de liberté du choix et les justiciables sont embarrassés par un monopole existant auquel la loi de 1887 a justement voulu mettre fin.

Et l'on ne pourra nier que dans de nombreux cas il s'agit réellement d'un embarras: en effet, quelqu'un qui, pour une raison quelconque, n'est pas en bons termes avec un huissier, sera néanmoins contraint d'avoir recours à l'intervention de ce dernier, un autre collègue n'étant pas qualifié. Ainsi, le cas n'est pas exclu où un huissier, après avoir procédé, avec la rigueur requise, à la vente publique des meubles d'une personne, devra nécessairement être chargé par cette même personne de la signification d'un exploit, c'est-à-dire d'une mission rémunératrice pour ledit huissier.

Il est donc équitable que pareille contrainte ne soit pas imposée et que les justiciables aient de nouveau le choix pour la désignation d'un huissier.

Comment remédier à cette situation? En nommant un deuxième huissier dans chaque canton où il n'y en a qu'un ou en nommant un deuxième là où il n'y en a qu'un seul désigné pour assurer la fonction.

Toutefois, une solution beaucoup plus simple serait de prévoir que tous les huissiers d'un arrondissement auraient qualité pour citer devant toutes les Justices de paix de l'arrondissement.

C'est dans ce but que la présente proposition de loi est déposée.

WETSVOORSTEL

Enig artikel.

Artikel 1 der wet van 9 augustus 1887 waarbij aan de deurwaarders het recht wordt verleend exploiten te doen vóór de vrederechten en hun vertegenwoordigers te benoemen, wordt door de volgende bepaling vervangen :

« Al de deurwaarders woonachtig in het arrondissement zijn bevoegd om de exploiten te betekenen voor de Vrederechten van dit arrondissement. »

PROPOSITION DE LOI

Article unique.

L'article 1er de la loi du 9 août 1887 accordant aux huissiers le droit d'instrumenter devant les justices de paix et de nommer leurs syndics, est remplacé par la disposition suivante :

« Tous les huissiers résidant dans un arrondissement ont qualité pour faire les exploits devant les Justices de paix de cet arrondissement. »

F. HERMANS,
F. ROBYNS,
J. MERTENS DE WILMARS,
G. CRAEYBECKX-ORIJ,
Fr. VAN GOEY,
G. LOOS.
